

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ Γ' ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Ιερά Οδός 75, Αθήνα 118 55
Τηλεγραφική Δ/ση: AGRICO
Τηλ.: 5294802, 3461944
FAX: 5294832, 3460885

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 14 / 3 / 2001

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΕΛΙΔΩΝ
(συμπεριλαμβανομένης και αυτής): 3

ΠΡΟΣ: κ. Γιάννη Ματση

ΥΠΟΨΗ:

ΑΠΟ: ΧΡΙΣΤΟ ΟΛΥΜΠΙΟ.

Αγαπητέ κ. Ματση
Παρακαλώ όπως διαδώσετε το
υψίκο και να το σταλάτε
πίσω στο fax № 00301-5294832
Ευχαριστώ
Χρ. Ολυμπίου

ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριε Πρύτανη,

Ευχαριστώ για την τιμητική διάκριση. Θα ήθελα μόνο πολύ σύντομα από προσωπικές εμπειρίες μου εις τα ανακριτήρια της Ομορφίτας και αργότερα στην Κοκκινοτριμιθιά να αναφέρω μια πτυχή της ιστορίας της Κύπρου όπως εκπροσωπείται από τον Κυριάκο στην αντιμετώπιση της λύσης του Κυπριακού. Ο στρατάρχης Χάρτιγκ τον επεσκέφθη εις τα ανακριτήρια της Ομορφίτας θυμούμαι τότε μας είχαν φέρει φαγητό για πρώτη φορά μέσα σε πιάτο και συζήτησε μαζί του το Μακεδονικό και ασφαλέστατα το Κυπριακό. Ήταν η άποψη του Κυριάκου ότι ο αγώνας έπρεπε να συνεχιστεί αλλά έπρεπε και να τερματιστεί προτού η δολοπλοκία της αγγλικής αποικιοκρατικής διακυβέρνησης να εμπλέξει την Τουρκία στο Κυπριακό. Ήταν βαθύς μελετητής της Μικρασιατικής καταστροφής και γενικότερα της ιστορίας και των εμπλεκόμενων συμφερόντων εις την περιοχή μας. Όταν εξορίσθη ο Αρχιεπίσκοπος, ο στρατάρχης Χάρτιγκ έστειλε τον αποικιακό Γραμματέα τον Ρεταγουέη, τον βοηθό Κυβερνήτη και για νύχτες ολόκληρες συζητούσαν το Κυπριακό και ενθυμούμαι μια ημέρα ότι έφθασε πανευτυχής ότι ελύσαμε το Κυπριακό. Τα τρία βασικά στοιχεία στα οποία διεφώνησε ο Μακάριος με τον Χάρτιγκ για αμνηστία, την εσωτερική ασφάλεια, και το χρόνο εξασκήσεως του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης, είχαν συζητηθεί και λυθεί. Δυστυχώς τότε ο Διγενής με τον οποίο επικοινωνούσε δεν έδωσε τη συγκατάθεσή του για λήξη του αγώνα και είπε ότι μόνο ο Μακάριος αφηνόμενος ελεύθερος από τες Σεϋχέλλες μπορούσε να αναλάβει αυτή την ευθύνη. Θέλω να πω ότι εξέφρασε τότε μια δυσφορία ο Κυριάκος αν ενθυμούμαι διότι θεωρούσε ότι έπρεπε να λήξει ο αγώνας το Μάιο του 1956. Αλλά τότε δραπετεύει και κατά τρόπο απροσδόκητο αφήνομαι ελεύθερος από τα κρατητήρια της Κοκκινοτριμιθιάς και ο στόχος της αποικιοκρατίας τότε ήταν να στείλει μία δισέλιδη επιστολή από τον αρχηγό των ειδικών υπηρεσιών τον Ταγματάρχη Μάκκαλαν, μια εξαιρετικά διπλωματικά γραμμένη επιστολή με την οποία καλούσε τον Κυριάκο να αναλογιστεί πού θα οδηγηθεί η Κύπρος εάν δεν βρεθεί λύση και διευθέτηση του Κυπριακού. Σημείωνε μάλιστα ότι αν συνεχιστεί ο αγώνας και όταν θα συγκρουστεί με τους Κομμουνιστές και τους Τουρκοκυπρίους. Σε τρεις μέρες μετά άρχισαν οι τουρκικές βιαιοπραγίες στην παλαιά Λευκωσία. Ήταν Ιούλιος του 1958. Τα αναφέρω αυτά για να υπογραμμίσω την πολιτική ωριμότητα και οξυδέρκεια που εχαρακτήριζε τον Κυριάκο και για να πω ότι αυτή την οξυδέρκεια

την εξέφραζε παντοιοτρόπως και στο τελευταίο σωζόμενο κείμενό του καταλήγει με το εξής: «Να γιατί δεν νοιάζομαι αν τη γη αυτή την κατοικούν Τούρκοι για Έλληνες, εκείνο που έχει σημασία είναι να τη ζουν αυτοί που την ποτίζουν με τον ιδρώτα τους, να περπατούν πάνω της ελεύθεροι και αφεντεφτές της, κυρίαρχοι να αναπνέουν περήφανοι τον αέρα της, που να είναι αέρας δροσιάς, ομορφιάς, λεβεντοσύνης, όχι πνίχτης. Πριν λίγες μέρες πήρα ένα άρθρο από Τουρκοκύπριο δημοσιογράφο τον Αβδί Χασάν Ταξίμ ο οποίος έγραψε στην Τουρκοκυπριακή Εφημερίδα SOS ότι όταν ακούσαμε τον θάνατο του Κυριάκου Μάτση ασφαλώς δεν λυπηθήκαμε. Όταν με τα χρόνια ακούσαμε ποιος ήταν ο άνθρωπος, πώς εσκέφτετο, πώς αντιμετώπιζε με την πανανθρώπινη διάσταση της ελευθερίας και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τότε καταλάβαμε τι έχασε η Κύπρος. Αλλά η ζημιά είχε γίνει. Ευχαριστώ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΕΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ